

Vyjádření odboru sociálních věcí Krajského úřadu Libereckého kraje k pobytovým službám pro seniory v regionu

08. 09. 2020 07:21

Pobytové služby pro seniory v Libereckém kraji

Liberec, 8. 9. 2020

S blížícími se krajskými volbami roste zájem novinářů a zástupců politických stran a uskupení o různé informace týkající se pobytových sociálních služeb, určeným zejména pro seniorskou populaci. Prezentovaná data jsou však často zkreslená či neúplná. Následující text by měl pomoci při orientaci v problematice.

Oprávnění k poskytování sociálních služeb

Oprávněním umožňující poskytování sociálních služeb je [registrace](#) dané sociální služby na příslušném krajském úřadu. Tuto registraci uděluje vždy místně příslušný krajský úřad (podle místa sídla dané organizace) v přenesené působnosti (výkon státní správy – za Ministerstvo práce a sociálních věcí). Sociální službu může poskytovat kdokoliv, kdo splní příslušné povinnosti dané zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Dostupnost služeb lze ověřit buď v [registru poskytovatelů](#) (vede MPSV) nebo v krajském [Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje](#).

Financování sociálních služeb

Liberecký kraj (stejně jako ostatní kraje v České republice) zřizuje a spravuje tzv. [základní síť sociálních služeb](#). Kraj ve spolupráci s obcemi koordinuje proces plánování služeb na svém území, tzn., vytváří seznam či databázi služeb (základní síť), které mohou být financovány z veřejných financí, tzn. rozpočtu krajů a obcí. Základní síť je nejenom seznam služeb, ale i dokumentem, který stanovuje počty financovaných lůžek a úvazků nutných k zajištění péče. Výše uvedené platí vždy ve vztahu k dostupným finančním prostředkům (objem finančních prostředků se každoročně zvyšuje).

Při zařazování do základní sítě, kraj nerozlišuje právní formu zřizovatele, tzn., v základní síti

jsou, jak organizace zřizované Libereckým krajem (příspěvkové organizace kraje), tak i organizace zřizované obcemi, církvemi, spolky či obchodními společnostmi.

Liberecký kraj zřizuje celkem [18 příspěvkových organizací](#) za účelem zajištění sociálních služeb, a to na území celého kraje.

Zajištění potřebné péče

Primárním úkolem sociálních služeb je poskytnout radu, pomoc a podporu ve chvílích, kdy již potřebné osobě nemůže pomoci ani rodina či společnost, či je tato pomoc nedostatečná/nedostupná. Sociální služby také nelze vztáhnout pouze na služby pro seniory. V současné době existuje přes třicet druhů sociálních služeb, které dokáží reagovat na celé spektrum potřeb. Existují sociální služby pro děti, mladé, dospělé, seniory, smyslově, fyzicky, duševně handicapované, atd. Rozlišujeme také služby na ty, které za osobou dorazí domu (terénní – např. pečovatelská služba), na služby ambulantní (osoba dochází – např. denní stacionář) či služby, které se stávají domovem potřebných osob (pobytové služby – např. domovy pro seniory nebo chráněná bydlení).

Pobytová zařízení pro seniory

Pobytové sociální služby zaměřené na seniorskou populaci jsou domovy pro seniory (§ 49 dle zákona o sociálních službách) a domovy se zvláštním režimem (§ 50 dle zákona o sociálních službách). Domovy pro seniory jsou určeny primárně pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, domovy se zvláštním režimem jsou určeny pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí atd.

Počty lůžek v Libereckém kraji v čase

Počet lůžek ve výše uvedených pobytových službách domovů pro seniory a se zvláštním režimem se dlouhodobě zvyšuje, a to zejména kvůli trendu stárnutí celé populace a delšího průměrného věku dožití. Stejně jako rostl počet lůžek v minulých deseti letech – viz tabulka níže, počítá Liberecký kraj i s dalším růstem lůžek v následujícím/ch desetiletí. Liberecký kraj v tomto roce schválil strategický dokument ([Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro roky 2021 – 2023](#)), který s tímto rozvojem počítá. Nesmíme také zapomínat na rozvoj a zvyšování kvality (především) terénních pečovatelských služeb, kdy rozšiřování provozní doby i do večerních hodin, zajišťování péče o víkendech a svátcích, umožňují osobám co nejdéle setrávat doma – ve svém prostředí.

Liberecký kraj přistupuje ke všem poskytovatelům stejně, tzn., že neznevýhodňuje žádnou právní formu. Systém sociálních služeb nelze redukovat pouze na služby pobytové, neboť stejně důležitá je i podpora potřebným osobám v jejich domácím prostředí.

Liberecký kraj zajišťuje Základní síť sociálních služeb Libereckého kraje, a to pro všechny cílové skupiny, je tedy zavádějící hovořit pouze o potřebě vzniku „pouze“ pobytových kapacit a „pouze“ např. pro seniory, ale i osoby se zdravotním postižením, pro osoby s duševním onemocněním a dalšími handicapy.

Poskytovatel - název	Služba - paragraf	2010	2020
Domov důchodců Český Dub, příspěvková organizace	§49 - Domovy pro seniory	41	41
Domov důchodců Český Dub, příspěvková organizace	§50 - Domovy se zvláštním režimem	59	59
Domov důchodců Jablonecké Paseky, příspěvková organizace	§49 - Domovy pro seniory	59	59
Domov důchodců Jablonecké Paseky, příspěvková organizace	§50 - Domovy se zvláštním režimem	36	36
Domov důchodců Jindřichovice pod Smrkem, příspěvková organizace	§49 - Domovy pro seniory	20	18
Domov důchodců Jindřichovice pod Smrkem, příspěvková organizace	§50 - Domovy se zvláštním režimem	47	52
Domov důchodců Rokytnice nad Jizerou, příspěvková organizace	§49 - Domovy pro seniory	70	66
Domov důchodců Rokytnice nad Jizerou, příspěvková organizace	§50 - Domovy se zvláštním režimem	45	45
Domov důchodců Sloup v Čechách, příspěvková organizace	§50 - Domovy se zvláštním režimem	80	80
Domov důchodců Velké Hamry, příspěvková organizace	§49 - Domovy pro seniory	36	111
Domov důchodců Velké Hamry, příspěvková organizace	§50 - Domovy se zvláštním režimem	97	22
Domov pro seniory Vratislavice nad Nisou, příspěvková organizace	§49 - Domovy pro seniory	52	37
Domov pro seniory Vratislavice nad Nisou, příspěvková organizace	§50 - Domovy se zvláštním režimem	52	60
Dům seniorů Liberec - Františkov, příspěvková organizace	§49 - Domovy pro seniory	166	166

Vývoj počtu lůžek u domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem

<i>rok</i>	<i>počet domovů _§49 na území LK (bez ohledu na místo registrace a zařazení či nezařazení v Základní síti Liberec kého kraje)</i>	<i>počet lůžek_§ 49 ZSS v Základní síti Liberec kého kraje na území Liberec kého kraje ZSLK</i>	<i>počet lůžek_§ 49 ZSS mimo Základní síť Liberec kého kraje na území Liberec kého kraje</i>	<i>rok</i>	<i>počet domovů _§50 na území LK (bez ohledu na místo registrace a zařazení či nezařazení v Základní síti Liberec kého kraje)</i>	<i>počet lůžek_§ 50 ZSS v Základní síti Liberec kého kraje na území Liberec kého kraje ZSLK</i>	<i>počet lůžek_§ 50 ZSS mimo Základní síť Liberec kého kraje na území Liberec kého kraje</i>
2010	nevidujeme	/	889	2010	nevidujeme	/	368
2011	nevidujeme	/	1005	2011	nevidujeme	/	446
2012	nevidujeme	/	1001	2012	nevidujeme	/	365
2013	nevidujeme	/	1183	2013	nevidujeme	/	563
2014	nevidujeme	/	968	2014	nevidujeme	/	388

2015	19	890	[1]; 22 (kapacit y poskyto vány na území jiného kraje)	2015	16	372	nevidu jeme
------	----	-----	---	------	----	-----	----------------

<i>rok</i>	<i>počet domovů _§49 na území LK (bez ohledu na místo registra ce a zařazen í či nezařaz ení v Základn í síti Liberec kého kraje)</i>	<i>počet lůžek_§ 49 ZSS v Základn í síti Liberec kého kraje na území Liberec kého kraje ZSLK</i>	<i>počet lůžek_§ 49 ZSS mimo Základn í síť Liberec kého kraje na území Liberec kého kraje</i>	<i>rok</i>	<i>počet domovů _§50 na území LK (bez ohledu na místo registra ce a zařazen í či nezařaz ení v Základn í síti Liberec kého kraje)</i>	<i>počet lůžek_§ 50 ZSS v Základn í síti Liberec kého kraje na území Liberec kého kraje ZSLK</i>	<i>počet lůžek_§ 50 ZSS mimo Základn í síť Liberec kého kraje na území Liberec kého kraje</i>
2016	19	926	nevidu jeme	2016	16	447	nevidu jeme
2017	19	894	nevidu jeme	2017	16	536	nevidu jeme
2018	19	899	nevidu jeme	2018	16	512	nevidu jeme
2019	20	899	nevidu jeme	2019	17	556	nevidu jeme
2020	21	954	[2]; 169	2020	19	673	²; 192
2021	21	992	[3]	2020	19	635	³

[1] Tyto údaje evidují konkrétní registrující orgány dle sídla subjektu, nikoli dle místa působení sociální služby. Ze služeb registrovaných u Krajského úřadu Libereckého kraje byly u sociální služby § 49 Domovy pro seniory, zařazeny v Základní síti Libereckého kraje všechny kapacity u zařízení na území Libereckého kraje. Kapacity (lůžka) poskytovatelů registrovaných u jiných krajských úřadů, které současně nejsou zařazeny v síti kraje, Liberecký kraj zpětně neevidujeme. Aktuální údaj (2020) je možné volně dohledat v Registru poskytovatelů sociálních služeb. V roce 2020 kraj data zjišťoval kvůli pandemii Covid-19.

[2] Aktuální údaj (2020) je možné volně dohledat v Registru poskytovatelů sociálních služeb. V roce 2020 kraj data zjišťoval kvůli pandemii Covid-19.

[3] Hodnoty pro rok 2021 pro Liberecký kraj se týkají pouze kapacit zařazených do Základní sítě Libereckého kraje pro rok 2021+; hodnoty v celostátním registru poskytovatelů se mohou změnit po případné registraci dalšího subjektu bez dopadu do sítě kraje 2021.